

SRAL

Suomen Radioamatööriliitto ry

Sivu 1 (8)

OHJEET RADIOAMATÖÖRIVIESTINNÄN PÄTEVYYSTUTKINTOJEN SUORITTAMISEKSI (2. OSA)

Jaettavaksi pätevyystutkijoille
Laatinut: Timo Järvi, OH3LMG
Laadittu: 4.11.2014
Päivitetty: 27.11.2015

1. Johdanto

Tässä ohjeessa annetaan radioamatööritutkinnon suorittamista koskevia ohjeita pätevyystutkijoille. Näitä ohjeita noudatetaan Suomen Radioamatööriliiton (jäljempänä Liitto) vastaanottamiin tutkintoihin.

Radioamatööritutkintojen suorituksen yleiset ohjeet kuvataan tämän ohjeen 1. osassa.

2. Radioamatööriviestinnän pätevyystutkinnon perusteet

Radioamatööritoiminta on luvanvaraista ja sitä saa harjoittaa vain kansainvälisin sopimuksin määrätyillä radiotaajuuksilla. Radioamatööriluvan saamisen edellytyksenä on hyväksytysti suoritettu pätevyystutkinto, jonka suorittaminen on mahdollista kaikille ikään ja sukupuoleen katsomatta. Alle 15-vuotiailta vaaditaan hoolhoijan suostumus.

Radioamatööriviestinnän pätevyystutkinto ja kelpoisuuden ylläpitämisen osoittavien tutkintojen tutkintovaatimukset perustuvat lakiin sekä viranomaisen antamiin määräyksiin ja oheisiin.

Tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) nojalla Viestintävirasto on antanut tutkintovaa-

timuksia koskevan määräyksen ([18D/2014M](#)), jonka mukaisia radioamatööriviestinnän pätevyystutkintoja ovat yleis- ja perusluokan pätevyystutkinnot.

Radioamatöörin pätevyystutkinnot koostuvat osatutkinnoista, joiden tutkintovaa-

- K. radioamatöörimääräysten ja -viestinnän sekä hätäviestinnän ja aseman turvallisuusohjeiden tuntemus;
- T1. sähkö- ja radiotekniikan perusteiden tuntemus; sekä
- T2. sähkö- ja radiotekniikan laaja tuntemus.

Yleisluokan radioamatööritutkintoon sisältyvät osatutkinnot K ja T2. Perusluokan radioamatööritutkintoon sisältyvät osatutkinnot K ja T1.

3. Tutkinnon suorittamisen perusteet

Tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) nojalla radiolähetintä radioamatööriviestintään käyttävällä on oltava Viestintäviraston myöntämä pätevyystodistus tai Viestintäviraston Suomessa voimassa olevaksi hyväksymä muun maan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä pätevyystodistus.

Pätevyystodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito.

Viestintävirasto myöntää pätevyystodistuksen tutkinnon suorittaneelle hakijalle,

jos ei ole perusteltua syytä epäillä, että hakija rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

4. Liiton oikeus vastaanottaa radioamatöörin pätevyystutkintoja

Tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) nojalla Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat. Hakemuksesta viraston ulkopuolinen taho voidaan määrätä tutkinnon vastaanottajaksi. Tutkinnon vastaanottajalla tulee olla tehtävän edellyttämä taito ja kokemus.

Viestintävirasto on 19.12.2013 antamassaan päätöksessä ([1505/70/2013](#)) määrännyt Liiton sellaisten radioamatööritutkintojen ja -osatutkintojen vastaanottajaksi, jotka tutkinnot on suoritettava radioamatööriviestintään vaaditun pätevyystodistuksen saamiseksi.

Päätös sisältää tutkintojen vastaanottamisessa huomioitavat seikat, kuten viittaukset lainsäädäntöön. Liiton tulee noudattaa viranomaisen antamaa päätöstä.

5. Tutkinnon vastaanottajan velvoitteet

Tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) nojalla pätevyystutkinnon vastaanottajan on hyvän hallinnon ja oikeusturvan toteuttamiseksi suorittaessaan laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaisissa ([434/2003](#)), viranomaisten toiminnan julkisuudessa annetussa laissa ([621/1999](#)) ja kielilaisissa ([423/2003](#)) säädetään.

Pätevyystutkintojen vastaanottajan on noudatettava valtion maksuperustelain ([150/1992](#)) säännöksiä radioamatööritutkinnoista perimissään maksuissa.

Pätevyystutkinnon vastaanottajan tekemään radioamatööritutkinnon hylkäämistä koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) mukaisesti.

6. Tutkintopalveluiden saatavuus ja hinta

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti Liitto järjestää radioamatööritutkintojen pidon niin, että tutkintopalveluja on saatavana valtakunnallisesti. Liitto hinnoittelee tutkintonsa itse valtion maksuperustelain ([150/1992](#)) mukaisesti. Maksuilla katetaan tutkintopalvelun ylläpitämisestä Liitolle aiheutuvia kuluja. Liiton hallitus vahvistaa tutkinnoista perittävät hinnat vuosittain.

7. Viranomaisen tutkintojen järjestämiselle asetamat vaatimukset

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti tutkintojen järjestämiselle on asetettu seuraavia vaatimuksia:

1. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) nojalla.
2. Liitto vastaa kysymyspankeista ja muusta tutkintoaineistosta, joka käsitellään Viestintäviraston nimeämässä radioamatöörien Pätevyystutkijakunnassa (PTK).
3. Tutkintoon osallistuvien henkilöllisyys on varmistettava tutkintotilaisuudessa.
4. Tutkintoon osallistuvan henkilölomakkeeseen merkitään täydellinen nimi, henkilötunnus ja yhteystiedot.
5. Tutkintoon osallistujat eivät saa itse osallistua kokeiden korjaukseen.
6. Tutkintotilat ja tutkintosuoritusten valvonta on järjestettävä siten, ettei vilpin harjoittaminen ole mahdollista.
7. Liitto ilmoittaa tutkintoon osallistuneelle tämän tutkintotulokset, joiden julkisuuden osalta on noudatettava lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta ([621/1999](#)). Lain 24 §:n 1 momentin 30 kohdan mukaan koetulokset eivät ole julkisia.
8. Tutkinnon pitäjien on oltava yleisluokan tai teknillisen luokan radioamatöörejä, jolla on vähintään viiden (5) vuoden kokemus radioamatööritoiminnasta.

8. Viranomaisen tutkintosuoritusten arvostelulle asetamat ehdot

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti osatutkintojen hyväksymisessä noudatetaan seuraavia hyväksymisrajoja:

- K-moduuli, kun tutkittava on saanut vähintään 45 pistettä ja hätäliikennettä ja aseman turvallisuutta koskevissa väittämässä on yhteensä enintään neljä (4) virhettä;
- T1-moduuli, kun tutkittava on saanut vähintään 45 pistettä;
- T2-moduuli, kun tutkittava on saanut vähintään 45 pistettä.

Osatutkintojen hyväksymispisterajoja käsitellään tarvittaessa radioamatöörien Pätevyystutkijakunnassa (PTK).

9. Raportointi Viestintävirastolle

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti noudatetaan seuraavia menettelytapoja:

1. Tieto hyväksytyistä tutkintosuorituksista lähetetään Viestintävirastolle viiden (5) arkipäivän kuluessa tutkintopäivästä. Tutkintotiedot toimitetaan Viestintäviraston henkilölomakkeilla.
2. Liitto ilmoittaa Viestintävirastolle niiden henkilöiden nimet, jotka raportoivat tutkintosuorituksista.
3. Tutkinnossa hyväksytyjen henkilölomakkeet leimataan Liiton leimalla. Lomakkeet varmennetaan tutkinnon pitä-

jän ja tutkintosuorituksen hyväksyjän allekirjoituksella.

4. Liitto toimittaa Viestintävirastolle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tilaston, josta ilmenevät edellisenä vuonna pidettyjen, hyväksytyjen ja hylättyjen tutkintojen määrät. Liitto voi toimittaa Viestintävirastolle luettelon paikkakunnista, joilla tutkintoja on pidetty.
5. Liitto seuraa yksittäisten tutkinnon pitäjien hylkäysmääriä ja selvittää yleiseen tasoon verrattuna merkittävät poikkeamat hylkäysmäärissä.

10. Tutkintoaineiston arkistointi ja toimittaminen Viestintävirastolle

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti Liitto arkistoi tutkintoasiakirjat, kuten tutkintokysymykset, vastaukset, korjausliuskat ja kokeisiin liittyvät muistiinpanot kahden (2) vuoden ajan tutkintopäivästä. Säilytysajan päätyttyä aineisto on hävitettävä.

Pyynnöstä Liitto toimittaa tutkintoasiakirjat Viestintäviraston tarkastettavaksi.

11. Näkövammaistutkinnon pitäminen

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti noudatetaan seuraavassa kuvattuja menettelytapoja.

Mikäli tutkintoon osallistuja esittää tutkintotilaisuuden alussa näkövammaiskortin, hän saa käyttää tutkinnossa avustajaa. Tutkinnon vastaanottaja voi myös itse toimia avustajana, jos sen voi tehdä häiritsemättä muita tutkinnon suorittajia.

Kirjallisissa kokeissa avustaja lukee koe-tehtävät ja vastausvaihtoehdot näkövammaiselle tutkintoon osallistujalle ja kirjaa tämän sanelun mukaan eri vastausvaihtoehtojen vastaukset. T1- ja T2-moduulin osalta tutkinnon pitäjä saa arpoa tutkittavalle uuden koepaperin niin, ettei koekysymyksiin liity kuvatehtäviä.

Tutkinnon pitäjä merkitsee tiedon näkövammaistutkinnosta henkilölomakkeeseen tai kirjoittaa erillisen raportin näkövammaistutkinnon pitämisestä, joka liitetään henkilölomakkeeseen.

12. Muu erivapaus

Viestintäviraston radioamatööritutkintojen järjestämisestä antaman ohjeen ([7/702/2006](#)) mukaisesti muita tutkintojärjestelyjä koskevaa erivapautta haetaan ennalta ja kirjallisesti Viestintävirastolta, joka tekee päätöksen erivapaudesta ja siitä, miten erivapautteen liittyvät tutkinnon järjestelyt voidaan hoitaa. Päätös on samalla ohje tutkinnon pitäjälle.

13. Pätevyystutkijan tehtävä

Pätevyystutkija on Viestintäviraston valtuuttama henkilö, jolla on riittävät tiedot ja taidot radioamatööriviestinnän pätevyystutkintojen vastaanottamiseksi. Liiton hallitus nimeää pätevyystutkijat jäsenkerhojen kirjallisten esitysten pohjalta. Tehtävään valittavan henkilön on oltava Liiton jäsen, ja hänelle on annettava tehtävän mukainen perehdytys.

Pätevyystutkijan toimi on luottamustehtävä, josta voidaan erottaa, mikäli henkilö ei nauti pätevyystutkijakunnan luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia Liiton hallituksen tutkinto-organisaatioon valitsemia luottamushenkilöitä.

Liiton hallitus voi peruuttaa pätevyystutkijan oikeuden vastaanottaa radioamatöörin pätevyystutkintoja, jos

- pätevyystutkija ilmoittaa luopuvansa tutkijan tehtävästä; tai jos
- pätevyystutkija vakavasti tai toistuvasti rikkoo radioamatöörin pätevyystutkintoa sääteleviä lakeja taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai ohjeita.

Mikäli pätevyystutkija ilmoittaa luopuvansa tehtävästä, hänen on ilmoitettava siitä Liiton toimistoon. Ilmoitus kirjataan ja se käsitellään seuraavassa Liiton hallituksen kokouksessa. Pätevyystutkijaksi nimeämistä tai tehtävästä luopumista tai oikeuksien perumista koskevat päätökset kirjataan kokouksen pöytäkirjaan, jonka jälkeen päätös on virallinen.

Pätevyystutkijan erottamista koskevan asian valmistelee radioamatöörien Pätevyystutkijakunta (PTK) olemassa olevan aineiston pohjalta. Esitys tehdään pätevyystutkijoiden esimiehen ja kahden (2) pätevyystutkijan antaman lausunnon pohjalta. Asia esitellään Liiton hallitukselle, joka tekee sitä koskevan päätöksen.

Ennen erottamista koskevaa päätöstä, pätevyystutkijalle on annettava kirjallinen huomautus. Mikäli toiminta jatkuu edelleen radioamatööriviestinnän pätevyystutkintojen vastaanottamisesta annettujen lakien tai määräysten tai ohjeiden vastaisesti, prosessi etenee esitykseen tutkijan oikeuksien perumisesta.

14. Tutkinto-organisaation toimijat, roolit ja tehtäväjako pääpiirteittäin

Seuraavassa on kuvattu lyhyesti radioamatööritutkintojen järjestämiseen osallistuvat toimijat ja tehtävät pääpiirteittäin.

Viestintävirasto

- toimii radiotaajuuksia ja niiden käyttöä valvovana viranomaisena myös häiriö- tai häirintätapauksissa;
- määrää oikeuden vastaanottaa radioamatööriviestinnän pätevyystutkintoja;
- ylläpitää henkilörekisteriä tutkinnon vastaanottajista ja valvoo suoritettuja tutkintoja;
- myöntää radioamatööritoiminnan vaatimat pätevyystodistukset ja radioluvat;
- käsittelee radioamatöörin pätevyystodistuksia koskevat lupahakemukset (AH -lomake);
- käsittelee radioamatööriasemiin liittyvät lupahakemukset (AT-lomake); sekä
- käsittelee radioamatööritoiminnassa käytettäviä automaattiasemia koskevat lupahakemukset (AE -lomake).

Suomen Radioamatööriliitto ry (= Liitto)

- vastaanottaa viranomaisen määräyksestä radioamatööriviestinnän pätevyystutkintoja;
- järjestää tutkintoihin valmentavaa koulutusta yhdessä jäsenkerhojen kanssa; sekä
- ylläpitää tutkintoihin valmentavaan koulutukseen tähtäävää opetus- ja oppimisympäristöä (ARX), jonka avulla

tuotetaan tutkinnoissa käytettävä aineisto ja asiakirjat.

Liiton hallitus

- anoo tutkintojen järjestämistä koskevat oikeudet Viestintävirastosta;
- nimeää tutkinto-organisaatiossa tarvittavat luottamushenkilöt (Pätevyystutkijakunta (PTK), esimies, pätevyystutkijat, ylläpitäjät, ..);
- päättää tutkintojen järjestämiseen liittyvistä asioista yhteistyössä Viestintäviraston kanssa; sekä
- valvoo tutkintojen suorittamista.

Pätevyystutkijakunta (PTK)

- toimii tutkintoasioissa Liiton ja viranomaisen välisenä yhteistyöryhmänä;
- koordinoi, suunnittelee, johtaa ja valvoo tutkintotoimintaa; sekä
- toimii pätevyystutkijoiden esimiehen apuna.

Pätevyystutkijoiden esimies

Liiton hallitus nimeää pätevyystutkijoiden esimiehen. Tehtävään valitulta edellytetään kokemusta tutkintojen vastaanottamisesta ja pätevyystutkijan tehtävästä. Pätevyystutkijoiden esimies on suoraan vastuussa hallitukselle, ja hänen esimiehenä toimii Liiton puheenjohtaja.

Pätevyystutkijoiden esimies

- toimii yhteyshenkilönä Viestintäviraston suuntaan radioamatööritutkintoihin, pätevyystodistuksiin ja radiolupiin liittyvissä asioissa siltä osin, kun ne liittyvät suoritettuihin tutkintoihin;

- toimii pätevyystutkijoiden esimiehenä, perehdyttäjänä ja ohjaajana;
- tiedottaa pätevyystutkintoihin liittyvistä asioista;
- markkinoi yhdessä Liiton toimiston kanssa tuleviin tutkintoihin valmentavasta koulutuksesta; sekä
- vastaa vuosittain suoritettujen tutkintojen tilastoinnista.

Radioamatöörikurssien kouluttajat

- antavat radioamatööritutkintoihin valmentavaa koulutusta.

Pätevyystutkijat

- vastaanottavat tutkintoja valtakunnallisesti.

Liiton toimisto

- vastaanottaa pätevyystutkijoiden lähettämät tutkintoasiakirjat;
- tarkastaa tutkinnoista perittävien maksujen maksusuoritukset;
- tarkistaa ja hyväksyy tutkintoasiakirjat, ja toimittaa ne sovitusti viranomaiselle; sekä
- arkistoi tutkintoasiakirjat.

Ylläpitäjät

- vastaavat ARX -tutkintojärjestelmän ylläpidosta, tietoturvasta ja käytöstä;
- avustavat kokelaita ja pätevyystutkijointa ARX -tutkintojärjestelmän käyttöön liittyvissä asioissa; sekä
- suorittavat tutkintokysymysten pankkeihin liittyvät päivitykset.

15. ARX -tutkintojärjestelmään rekisteröityminen ja yksityisyyden suoja

Radioamatööriviestinnän pätevyystutkintoon ilmoittautuneen kokelaan tulee itse rekisteröityä ARX -tutkintojärjestelmään ennen tutkinnon alkamista. Kokelaiden rekisteröinti järjestelmään pätevyystutkijan toimesta on ehdottomasti kielletty.

16. Lainsäädäntö ja ohjeistus

Radioamatööriviestintää koskeva lainsäädäntö:

- Tietoyhteiskuntakaari ([917/2014](#))
- Määräys meriradio- ja radioamatööri- viestinnän tutkintovaatimuksista ([18D/2014M](#))
- Radioamatöörimääräys ([6J/2014M](#))
- Määräyksen 6J/2014 M perustelut ja soveltaminen ([MPS 6J/2014M](#))
- Radiotaajuusmääräys ([4S/2015M](#))

Radiolaitteiden käyttö ulkomailla:

- [Viestintäviraston ohje 30.8.2013](#)
- CEPT -järjestelmä ja -luvut ([T/R 61-01](#))
- HAREC -järjestelmä ja -todistukset ([T/R 61-02](#))

Radioamatööriviestinnän pätevyystutkintojen vastaanottoa koskeva viranomaisen päätös ja ohjeet sekä muu tutkinnonpitoa ohjaava lainsäädäntö:

- Suomen Radioamatööriliiton määrääminen radioamatööritutkintojen vastaanottajaksi (Viestintäviraston päätös [1505/70/2013](#), päiväys 19.12.2003)

- Radioamatööritutkintojen järjestämisestä annettu ohje (Viestintäviraston asiakirja [7/702/2006](#), päiväys 3.1.2006)
- Hallintolaki ([434/2003](#))
- Kielilaki ([423/2003](#))
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ([621/1999](#))
- Valtion maksuperustelaki ([150/1992](#))
- Hallintolainkäyttölaki ([586/1996](#))

Yksityiselämän suojaa ja muita yksityisyyden suojaa turvaavia perusoikeuksia henkilötietoja käsiteltäessä ohjaava lainsäädäntö:

- Henkilötietolaki ([523/1999](#))
- Rikoslaki ([39/1889](#))

Tässä ohjeessa viitattu Suomen ajantasainen lainsäädäntö (FINLEX) löytyy ja on tarkistettavissa osoitteessa

<http://www.finlex.fi/>

17. Voimaantulo

Tämä radioamatööritutkintojen vastaanottamista tarkentava ohje pätevyystutkijoille astuu voimaan 30.11.2015 ja kumoaa edellisen ohjeen (Tutkinto-ohjeen 2. osa, päivätty 6.11.2014). Tämä ohje on pysyväismääräyksen luonteinen.

Tähän ohjeeseen mahdollisesti tulevat muutokset tai lisäykset tehdään aina kirjallisesti uusimalla kokonaan tietty kohta.

Tutkinto-ohjeesta voidaan poiketa vain pätevyystutkijoiden esimiehen tai Viestintäviraston kutakin kertaa varten erikseen myöntämällä kirjallisella luvalla.

Helsingissä 27.11.2015

Suomen Radioamatööriliitto ry.

JAKELU

Viestintävirasto
Suomen Radioamatööriliiton Pätevyystutkijakunta (PTK)
Liiton toimisto

LIITTEET

Tutkintojen vastaanottajaksi määrittäminen (liite 1)
Viestintäviraston ohje radioamatööritutkintojen järjestämisestä (liite 2)